

БЕЛАРУСЬ ПАМ'ЯТАЕ

Нас папракнучь няма ў чым

Пасля заканчэння афіцыйнай цырымоніі Прэзідэнт пагутарыў з ветэранамі, жыхарамі і гасцямі сталіцы. У гутарцы з журналістамі Аляксандр Лукашэнка раскажаў, што да яго звярнуліся з пытаннем: чаму забаранілі шэсце з партрэтамі родных? «Дык вось запомніце: у Беларусі ніколі і ніхто святое не забараняў і забараняць не будзе». Ён нагадаў, што некалькі гадоў таму ў Дзень Перамогі існавала практыка арганізоўваць шэсце, калі яго ўдзельнікі разам з ветэранамі, трымаючы ў руках партрэты, ішлі па праспекце да плошчы Перамогі. «Праўда, потым па ўсім свеце гэты так званы бессмяротны полк прайшоў. Гэта было даўно ў нас. Але ветэраны папрасілі: мы, кажучы, ісці не можам», — сказаў Аляксандр Лукашэнка. Паводле яго слоў, у гэтай сітуацыі ветэранам спачатку прапанавалі правезці іх на аўтамабіль, каб ім было прасцей прымаць удзел у шэсці, аднак яны адмовіліся і папрасілі зрабіць фармат больш зручным для іх, і памятнае мерапрыемства сталі праводзіць выключна на плошчы Перамогі.

Аднак кіраўнік дзяржавы падкрэсліў, што калі народ просіць зноў прайсці з партрэтамі, сцягамі, то ў наступным годзе ўсё будзе арганізавана. «Толькі не трэба гэта палітызаваць і заяўляць пра тое, што мы ледзь не штосьці забараняем, — адзначыў беларускі лідар. — У Беларусі гэтага ніколі не было і не будзе. Кожны мае права ўшанаваць памяць сваіх герояў, прайсціся там, дзе ён лічыць патрэбным, з партрэтамі і ўскласці кветкі. Гэта вялікае, гэта святое, так будзе заўсёды ў Беларусі».

На пытанне аб тым, як захаваць памяць пра вайну, Аляксандр Лукашэнка выказаў меркаванне, што пакуль мы будзем ствараць фільмы, пісаць кнігі, чытаць вершы і прозу пра тыя страшныя падзеі, пакуль мы ў дзіцячых садках будзем спяваць ваенныя песні, пакуль у навучальных праграмах школ і вышэйшых навучальных устаноў гэтая тэма будзе асветлена сумленна і адкрыта, то да таго часу мы памяць

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

не страцім. «Нас ужо цяжка ў нечым папракнучь: традыцыйна дзвятага мая ў нас шэсце, ускладанне вяноў. Дзень Незалежнасці — зноў жа, парад, ускладанне вяноў, урачысты сход. Гэта ўжо ў крыві нашых беларусаў, — сказаў Прэзідэнт. — І пакуль мы гэтую палітыку будзем працягваць, Вялікая Айчынная вайна, ды і ўсе нашы войны, якія пракаціліся цераз Беларусь, застануцца ў нас у памяці. Ды і забыцца мы не можам».

Кіраўнік дзяржавы звярнуў увагу на той факт, што ўсе кровапралітныя войны — 1812 года, Першая і Другая сусветныя — не былі патрэбныя беларускаму народу, але па выніках загінула вялікая колькасць людзей. Беларускі лідар пад-

шы на ўтрыманне ўзброеных сіл. Дарэчы, кіраўнік дзяржавы звярнуў увагу і на тое, што наша дактрына — абсалютна абарончая, яе сутнасць — нанясенне праціўніку (калі хтосьці рызыкне ваяваць з нашай краінай) непрымальнай шкоды. «Гэта значыць, калі ты дзесьці ў штабе нейкай дзяржавы задумаў зладзіць вайну супраць Беларусі, ты павінен разумець, што ты атрымаеш вельмі сур'ёзны адказ, які для цябе будзе непрымальны, — падкрэсліў Аляксандр Лукашэнка. — Табе мала не падасца. На гэта грошай у нас хапае. Мы трацім столькі, каб выканаць вось гэтую задачу. І потым, грошы — гэта вялікая справа, але не галоўная. Перамагае заўсёды

Фота Ганны ЗАНКАВІЧ.

крэсліў, што гэтая памяць занадта глыбокая, каб яе страціць. «Я думаю, гэта немагчыма пры любой уладзе», — дадаў ён.

Таксама ў размове з прэсай прагучала пытанне, наколькі адпавядае сучасным рэаліям бюджэт дзяржавы на ваенную сферу. «Першае: я не магу мілітарызаваць эканоміку, гэта вельмі дорага потым абыходзіцца. Мілітарызацыя эканомікі — гэта не проста фраза, тэзіс — гэта заводы, фабрыкі і людзі з ваенным мысленнем, якія вырабляюць ваенную прадукцыю. Што будзем рабіць тады, калі яна будзе не патрэбна?» — у адказ запытаўся Прэзідэнт.

Таксама беларускі лідар адзначыў, што сёння людзі жывуць пад мірным небам і хацелася б, каб яны жылі годна, таму краіна не можа кідаць велізарныя гро-

народ, а тэхнікі і зброі для таго, каб абараніць нашу краіну, у нас дастаткова».

3 братамі адносіны не мяняем

Літаральна на дзень адбылася інаўгурацыя прэзідэнта Расійскай Федэрацыі, і адно з пытанняў, адраасаваных беларускаму лідару, датычылася вектара будучага развіцця адносін Беларусі і Расіі, характару супрацоўніцтва. Прэзідэнт анансаваў сустрэчу з Уладзімірам Пуціным у сярэдзіне мая, дамоўленасць ужо ёсць, а ў чэрвені плануецца правесці пасяджэнне Вышэйшага дзяржаўнага савета Саюзнай дзяржавы. «Думаю, дзесьці ў трэцяй дэкадзе дату вызначым, але гэта пасяджэнне ў Мінску ўжо лічыцца ў нашых графіках», — сказаў Аляксандр Лукашэнка.

Што да характару ўзаемаадносін дзвюх дзяржаў, то беларускі лідар падкрэсліў, што брацкая палітыка Беларусі ў адносінах да Расіі не зменіцца. «Вы ведаеце яе, прынцыпы гэтай палітыкі — ідэйныя, маральныя, духоўныя. Гэта нашы родныя браты, і мы не збіраемся сварыцца з імі, — дадаў ён. — Калі Расія вырашыць пайсці далей, мы гатовыя паглыбляць нашу супрацоўніцтва. Мы за кааперацыю ў эканоміцы, адзіны рынак, за тое, каб у нас не было гэтых дурных рознагалоссяў — малочных, мясных, цукровых войнаў і іншага».

Кіраўнік дзяржавы адзначыў, што ўсё залежыць ад таго, наколькі Расія сёння гатовая, улічваючы беларускія інтарэсы, прытрымлівацца курсу інтэграцыі. «Сёння нашы адносіны не пазбаўлены прагматычнай асновы. І Расія бачыць у супрацоўніцтве з Беларуссю пэўны прагматызм, тое ж самае і мы. Але замыкацца і спыняцца на гэтым узроўні або на супрацоўніцтве толькі з Расіяй, я ўжо казаў, няправільна. Мы праводзім тую ж палітыку, што і Расія, — дыверсіфікуем нашы адносіны, перш за ўсё эканамічныя», — сказаў Прэзідэнт.

Казаць праўду — гэта самае галоўнае

Галоўныя дзеючыя асобы гэтага важнага свята — гэта, вядома, ветэраны — людзі, якія на свае вочы бачылі жахі вайны і здабывалі Перамогу. Па стане здароўя няшмат герояў дабралася ўчора да плошчы Перамогі.

Людміла Аляксандраўна ЖДАНОВІЧ у маі 1945 года знаходзілася ў размяшчэнні 183-га Чырванасцяжнага зенітна-артылерыйскага палка пад Львовам. «Я была радысткай у штабе палка, таму я ведала, што прыкладна сёмага мая трохкі казалі пра Перамогу, — успамінае жанчына. — Што я адчула, калі яе абвясцілі? Такое шчасце, такая радасць, што вы!»

Палкоўнік Браніслаў Віктаравіч КАРПЕНКА ў Дзень Перамогі знаходзіўся ў Германіі ў складзе асобнага знішчальна-супрацьтанкавага дывізіёна аднаго са злучэнняў Другога Беларускага фронту. «Калі дыктар зачытаў аб'яву аб капітуляцыі, я падумаў — я жывы! Усе хапалі адзін аднаго, цалавалі,

хтосьці плакаў, хтосьці кідаў пілёткі, хтосьці страляў у паветра — у кожнага была свае эмоцыі ў той момант», — успамінае ветэран.

Браніслаў Віктаравіч папраціў абавязкова напісаць, што гэта свята — але са слязамі на вачах. Радасць ад Перамогі — гэта толькі адзін бок, мужчына часта ўспамінае загінулых таварышаў, камандзіра роты, медсястру. «Што моладзі трэба ведаць пра вайну? Праўду, вядома. І яшчэ: наш савецкі салдат перамог толькі таму, што любіў сваю Радзіму, ішоў, куды трэба, і страшна ненавідзеў нашых ворагаў. Трэба ведаць гісторыю — і больш нічога».

Міхаіл Сямёнавіч ШАШКОЎ нарадзіўся ў той самы дзень, які пазней будзе ведаць кожны беларус, — 22 чэрвеня, але 1926 года. Дзвятага мая 1945-га мужчына апынуўся ў шпіталі ў Камянец-Падольскім, пазней ён скончыў афіцэрскае курсы, атрымаў званне — і адправіўся ў Венгрыю, пасля — у Германію, а потым і ў Львов. «Эмоцыі ў Дзень Перамогі перадаць немагчыма. Радасны народ, столькі ўсмешак, але ў той жа час — шмат слёз», — апошнія словы ветэран прамаўляе з асаблівым пачуццём.

Кіраўнік Адміністрацыі Прэзідэнта Наталля КАЧАНОВА падзялілася сваім успрыманням Дня Перамогі:

— Гэта вялікае свята, але гэта і памяць аб трагедыі, якую прынесла тая вайна практычна для кожнай беларускай сям'і. Гэта цяжка ўспомніць, і сёння, калі я віншавала бацькоў з гэтым святам, мае мама і бацька кажучы, што гэты дзень для іх вельмі цяжкі. Радасны ад таго, што адбылася Перамога шмат гадоў таму, але цяжкі, таму што з новай хваляй нахлынуць тыя ўспаміны, якія не даюць спакою шмат гадоў. Маладому пакаленню пра вайну трэба ведаць праўду. Я часта сустракаюся з моладдзю і бачу, што яна вельмі выразна разумее і ўспрымае гэта заўсёды з такой горьчучу і болям, таму што такая трагедыя павінна быць у памяці ўсіх. І наша задача, асноўны кірунак у жыцці і працы — перадаць наступным усё тое, што нашы бацькі нам пакінулі ў спадчыну: мір, свабоду і веданне той цаны, якую прыйшлося заплаціць нашаму народу, каб жыць пад мірным небам.

Уладзіслаў ЛУКАШЭВІЧ.

СПРАВЫ СУДОВЫЯ

Прэзідэнт Аляксандр Лукашэнка сустрэўся са старшынёй Вярхоўнага Суда.

Кіраўнік дзяржавы папраціў Валянціна Сукалу праінфармаваць пра асабліва значныя справы, якія знаходзяцца на кантролі, а таксама спытаў пра новы будынак Вярхоўнага Суда.

«Напярэдадні такіх сустрэч я ўважліва яшчэ раз вывучаю работу галіны ўлады. Не скажу, што ў мяне нейкі прэтэнзій ёсць. Тым не менш вы лепш бачыце праблемы, якія існуюць у нашых судах, і тыя задачы, якія трэба вырашаць», — звярнуўся Прэзідэнт да Валянціна Сукалы. Акрамя таго, кіраўнік дзяржавы папраціў ацаніць працу партнёраў па судовых справах: Следчага камітэта, МУС, КДБ, пракуратуры.

Валянцін Сукала пасля сустрэчы з кіраўніком дзяржавы раскажаў журналістам, што Аляксандру Лукашэнку было далажана пра якасць папярэдняга раследавання па шэрагу крымінальных спраў, якія знаходзяцца ў яго на кантролі. Наконт новага будынка Вярхоўнага Суда пастаўлена задача завяршыць яго да 7 лістапада, і, на думку старшыні, гэта будзе зроблена. Зараз унутры вядуцца апрацоўчыя работы. Будаўніча-монтажныя завершаны на 85%. Актыўна закупляюцца мэбля і абсталяванне. Як раней і адзначалася кіраўніком дзяржавы, усё напавуенне павінна быць айнаўнёна вытворчасці. У новым будынку плануецца 16 залаў судовых пасяджэнняў і тры залы для нарад. А таксама ўсё, чаго патрабуе сучасны будынак правасуддзя. Ва-

лянцін Сукала паведаміў, што там ужо не будуць весціся працякі судовых пасяджэнняў, бо ўсе працэсы ідуць пад відэа- і аўдыязапіс.

На думку Валянціна Сукалы, пасля стварэння Следчага камітэта якасць папярэдняга следства ў краіне павысілася і сур'ёзных недахопаў не назіраецца. У плюс спрацавала і стварэнне Дзяржаўнага камітэта судовых экспертызаў. Пытанні ўдасканалення судовай сістэмы і якасць правасуддзя будуць таксама абмяркоўвацца на нарадзе Прэзідэнта з прадстаўнікамі судовай сістэмы. Плануецца, што яна пройдзе пасля 1 ліпеня.

Абмеркавалі і далейшую барацьбу са злачынствамі, звязанымі з наркотыкамі. Старшыня Вярхоўнага Суда падкрэсліў, што паслаблення ў адносінах да вытворцаў, збытчыкаў і распаўсюджвальнікаў не будзе. У адносінах да спажываўцаў яны магчымыя, але нават сёння пазбаўленне волі на практыцы да гэтай катэгорыі прымяняецца толькі для 30%. У астатніх выпадках — альтэрнатыўныя меры.

Што датычыцца групы маці, якія аб'явілі галадоўку, Валянцін Сукала адзначыў, што гэта не тая форма, якая павінна выкарыстоўвацца. Ён раскажаў, што з 28 матуль толькі шэсць жанчын звярталіся ў Вярхоўны Суд. Дзвюм з іх задавалі скаргі, і пакаранне было зніжана. Гэта цалкам законны спосаб звароту са скаргамі, дзе разглядаецца кожны канкрэтны выпадак.

Надзея АНІСОВІЧ.

Кітайскі бізнес

бачыць перспектыву

Гэтымі днямі праходзіць візіт у нашу краіну дэлегацыі карпарацыі «СІЦІК Груп». Кіраўнік беларускай дзяржавы Аляксандр Лукашэнка сустрэўся з прэзідэнтам карпарацыі Ван Цзюнам і абмеркаваў ключавыя моманты ў супрацоўніцтве з кампаніяй.

«Улічваючы тыя праекты, якія вы тут ажыццяўляеце, можна сказаць, што вы часты гоць у нас, але сустрэча сёння асабліва. Сустрэча ў пярададзень Дня Перамогі. Ведаю, як вы трапятліва ставіцеся да перамогі кітайскага народа над імперыялізмам. Вы цэніце вынікі Другой сусветнай вайны і той уклад, які Савецкі Саюз унёс у разгром нацызму», — адзначыў Прэзідэнт на пачатку размовы. Аляксандр Лукашэнка нагадаў, што, пакуль кітайскі народ памятае пра Перамогу і вынікі Другой сусветнай вайны, ні ў кога не атрымаецца закрыць вочы на гэта. «Вы страцілі больш за 30 мільёнаў чалавек — больш, чым увесь Савецкі Саюз, — у той страшнай вай-

не ў барацьбе з імперыялізмам», — звярнуў увагу кіраўнік дзяржавы.

Аляксандр Лукашэнка падзякаваў за тыя праекты, якія кампанія рэалізуе ў Беларусі, і дадаў: «Вельмі добра, што мы перайшлі ад простага крэдытавання па асобных напрамках да прамога інвеставання ў тыя ці іншыя аб'екты. Гэта гаворыць пра тое, што і Кітай, і вы зацікаўлены працаваць з Беларуссю».

Ван Цзюн паведаміў пра вынікі будаўніцтва прадпрыемства «БелДжы» і мадэрнізацыі Аршанскага льнокамбіната. Кітайскі бізнесмен адзначыў, што па праектах былі атрыманы станоўчыя ацэнкі з боку беларускіх партнёраў. Ван Цзюн агучыў Прэзідэнту ідэі па пашырэнні супрацоўніцтва ў новых сферах, у тым ліку па стварэнні вытворчасці глыбокай перапрацоўкі сельгаспрадукцыі. Каментуючы сустрэчу для журналістаў, прэзідэнт карпарацыі падкрэсліў, што бачыць вялікую перспектыву ў далейшым развіцці бізнесу ў нашай краіне.

Надзея АНІСОВІЧ.